

- сучасність). *Теоретичні питання культури, освіти та виховання*: зб. наук. пр. Київськ. нац. лінгвіс. ун-т. Нац. муз. акад. України. 2006. Вип. 30. Педагогіка, психологія. Мистецтвознавство. С. 229-233.
2. Бойко В.Г. Сутність та система духовної православної хорової музики. *Культура України* : зб. наук. пр. / Харк. держ. акад. культури. Харків: ХДАК. 2003. Вип. 12. Філософія культури. С. 166-175.
 3. Верещагіна-Білявська О. Є. Жанрові моделі барокової музики в творчості сучасних композиторів: спроба класифікації методів роботи зі стереотипом художньої комунікації. *Музичне мистецтво та освіта: досвід та інноваційні шляхи розвитку*: Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. Вінниця. 2019. С.34-36
 4. Верещагіна-Білявська О. Є. Сучасна духовна музика у фаховій підготовці педагога-музиканта. *Педагогіка мистецтва для культурного зростання особистості впродовж життя*: видавництво Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. 2019. С.22-25
 5. Герасимова-Персидська Н. Хоровий концерт на Україні в XVII –XVIII ст. К.: Муз. Україна, 1978. 150 с.
 6. Кириленко Я. О. Тенденції розвитку українського хорового концерту 1980 - 2010 років: Автореферат дис. ... канд. мистецтвознавства. Харків: ХДІМ ім. І.П. Котляревського. 17 с.

Пухір А., м. Вінниця
здобувач вищої освіти «бакалавр»

**РОЗВИТОК МОТИВАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ
СТУДЕНТІВ ХОРЕОГРАФІВ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ
ВІННИЦЬКОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. М.
КОЦЮБІНСЬКОГО**

Постановка проблеми. У сучасному світі, де конкуренція на ринку праці зростає з кожним днем, важливою стає питання підготовки фахівців, які не

лише володіють необхідними навичками, але й мають мотивацію до постійного саморозвитку. Це особливо актуально в галузі хореографії, де вимагається поєднання творчості, фізичної підготовки та професійної майстерності. Відсутність мотивації до розвитку може вплинути на якість підготовки майбутніх танцюристів. З метою забезпечення успішного розв'язання складних спеціалізованих завдань та практичних проблем у сфері хореографії та виконавської діяльності, які передбачають застосування різних теорій та методів хореографічного мистецтва, майбутні бакалаври хореографії, включаючи балетмейстерів, керівників хореографічних колективів та викладачів хореографічних дисциплін, повинні систематично працювати над власним професійним зростанням. Серед низки інших навичок, якими вони повинні володіти, є розуміння та застосування сучасних стратегій збереження та розвитку культурної спадщини у галузі хореографії, вміння створювати хореографічні твори, використовуючи власні творчі здібності, а також навички викладання та підтримки навчання. Крім того, важливими є розвиток комунікативних та управлінських навичок в контексті мистецьких проєктів. У цьому контексті особливо актуальною є проблема стимулювання мотивації професійного саморозвитку майбутніх бакалаврів хореографії в умовах вищого навчального закладу, а саме Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського.

Аналіз наукових публікацій. Проблематику хореографічної освіти висвітлено в сучасних педагогічних дослідженнях, зокрема в дисертаційних роботах Е. Валукіна, В. Нікітіна, В. Нілова, М. Боголюбської та інших. Самостійну групу джерел становлять дослідження, що стосуються проблем хореографічної підготовки майбутніх учителів і керівників дитячих хореографічних об'єднань (О. Бурля, Ю. Волкова, С. Забрєдовський, Л. Андрощук, О. Мартиненко, Г. Ніколаї, О. Попова, І. Радченко, О. Реброва, М. Рожко, Ю. Ростовська, Т. Сердюк, Б. Стасько, Ю. Тараненко, О. Таранцева, О. Філімонова та інші).

Мета роботи – дослідження чинників, що впливають на мотивацію студентів хореографів до професійного саморозвитку в освітньому середовищі Вінницького державного педагогічного університету ім. М.Коцюбинського.

Виклад основного матеріалу. Аналіз наукових досліджень доводить, що означена проблема залишається малодослідженою у системі хореографічної освіти, а саме у процесі формування творчого потенціалу студентів-хореографів засобами народно-сценічного танцю, що і зумовило мету статті. Доцільно згадати слова Н. Мозгальнової, А. Новосадової, О. Лученко, О. Соколова, які зазначають, що «широкий діапазон майбутнього викладача хореографії, які він повинен здобути у закладах вищої освіти, розширює спектр можливостей його професійної роботи» [7, с. 63]. Формування творчого потенціалу майбутнього вчителя хореографії засобами народно-сценічного танцю передбачає його залучення до систематичної творчої діяльності протягом усього періоду навчання. Адже творчий розвиток особистості відбувається у творчому процесі, у прагненні до творчості. «Процес становлення творчої особистості майбутнього вчителя хореографії не можливий без позитивної мотивації, яка є основним поняттям, що використовується для пояснення рушійної сили і джерела натхнення у процесі творчої діяльності. З точки зору науковців, мотив розглядається як спонукання до діяльності, пов'язане із задоволенням потреб суб'єкта» [2, с. 248].

Розділяю думку І. Беха, що «мотивація включає в себе всі види спонукань: мотиви, потреби, інтереси, прагнення, цілі, ідеали, де в найбільш широкому розумінні мотивація іноді визначається як детермінація поведінки загалом» [2, с. 7]. Мотивацію трактують як внутрішній стан особистості, який визначає спрямованість її поведінки, ступінь її власних зусиль і наполегливості при зіткненні з проблемою.

Українським важливим завданням педагога-хореографа на етапі формування творчого потенціалу студента на заняттях народно-сценічного танцю є його, по можливості, позитивна оцінка, а також відзначення успіхів як результату творчої діяльності. Така тактика педагога позитивно впливатиме на посилення віри студента в себе, у свої творчі сили. Силу віри у власні творчі можливості

характеризує: рішучість у виборі певних дій; упевненість у здійсненні конкретного вчинку; наполегливість у процесі реалізації творчого задуму; відсутність психологічних бар'єрів (низької самооцінки, надмірної самокритики, страху перед помилкою чи невдачею); домінування власних переконань при нав'язуванні чужих припущень; спрямованість на досягнення цілі за будь-яких умов. Освітнє середовище було предметом аналізу в роботах В. Сухомлинського [3], який підкреслював значущість спільної творчої діяльності педагогів і вихованців у різних формах позакласної роботи. Учені надавали великого значення оточенню того, хто навчається, яке опосередковано впливає на емоційний стан, активізуючи внутрішні чинники становлення особистості. Погоджуюсь з Фрицюк В., Пахольчак Є., Фрицюк В. стосовного того, що «з-поміж іншого, майбутні хореографи мають розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва; володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора» [8. с. 77]. Дослідники зазначають, що , майбутні хореографи повинні «мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін; аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності; мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти; знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості; знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу» [8. с. 77]. Також Фрицюк В., Пахольчак Є., Фрицюк В. наголошують на важливому значенні «вдосконалення виконавських навичок і прийомів в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах; розвитку комунікативних навичок, створенню креативної і позитивної атмосфери в колективі» [8. с. 77].

Пізнавальний інтерес є одним із найважливіших мотивів навчання у структурі мотивації майбутнього вчителя хореографії, який формується в навчально-творчій діяльності. Формування пізнавальної мотивації, спрямованої

на саме завдання безвідносно до зовнішньої ситуації, у якій вона дана, має величезне значення в розвитку розумових здібностей для досягнення успіху в навчанні. Багатьма педагогами особливо підкреслюється важливість наявності потреби у творчих якостях особистості майбутнього вчителя, які неможливо сформувати без пізнавальної мотивації. Така тенденція вказує на необхідність формування у майбутніх учителів хореографії професійної мотивації, в основі якої повинен бути пізнавальний інтерес.

Інтерес є пізнавальною потребою людини, яка спонукає до прояву творчості. Спеціаліст у галузі психології танцю Л.Роговик визначає «інтерес як складову спрямованості, форму мотиву; мету, яка емоційно переживається; мету, на яку спрямована діяльність. Наголошує, що успішність діяльності підвищується тоді, коли вона супроводжується інтересом» [4, с. 188]. Характерно, що задоволення існуючих інтересів не призводить до пасивності, а викликає нові інтереси. Наявність інтересу формує схильність до занять одними видами діяльності та неприйняття інших. Пізнавальний інтерес є одним із значних чинників для процесу вивчення теорії і методики народно-сценічного танцю, у якому чітко виражена об'єктивна пізнавальна інтелектуальна праця. Народно-сценічний танець надзвичайно багатий і різноманітний. Пізнавати з його джерел можна нескінченно. Ґрунтуючись на праці, побуті, історії та культурі, народний танець є відображенням життя народу та художнім вираженням його почуттів. Вивчення основ народного танцю допомагає усвідомити неминуще значення народної творчості у виникненні і становленні різних видів і форм хореографічного мистецтва. Практика свідчить, що чим глибші і ґрунтовніші знання з народної хореографічної творчості майбутнього педагога-хореографа, тим цікавіша і продуктивніша його творча діяльність. Як зазначають науковці, «інтерес визначається мотиваційним джерелом розвитку креативності, підтримкою творчої активності на оптимальному рівні» [5, с. 26].

Висновок. Отже, дослідження даної теми є дуже важливим у наш час, адже успішність творчої продуктивності майбутнього вчителя хореографії під час танцювальної діяльності визначається не лише його професійними навичками, але й внутрішнім підходом до цієї справи. Внутрішня мотивація,

здатність відчувати власні можливості, розуміння власних мотивів і цілей — це ключові фактори, які стимулюють ефективний розвиток творчого потенціалу студентів-хореографів Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського. Важливим напрямком подальших досліджень є розробка методів підвищення позитивної мотивації майбутніх вчителів хореографії, що відіграє важливу роль у їхньому професійному розвитку.

Література

1. Кучерявий І. Т. Творчість – основа розвитку потенційних джерел особистості : навч. посібник. Київ: Вища школа, 2000. 209 с.
2. Бех І. Д. Психологічні джерела виховної майстерності : навч. посібник. Київ: «Академвидав», 2009. 248 с.
3. Сухомлинський В. О. Павлівська середня школа. Вибрані твори : у 5 т. Київ, 1977. Т. 4. С. 7-393.
4. Роговик Л. Психологія танцю. Київ: Главник, 2007. 304 с.
5. Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості : підручник. Київ: Міленіум, 2006. 26 с.
6. Забрєдовський С. Г. Педагогічні умови розвитку мотиваційної сфери студентів хореографічних спеціалізацій в процесі фахової підготовки у вузі культури: автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.01 / С. Г. Забрєдовський; Ін-т підвищ. кваліфік. прац. культ. Київ, 1997.
7. Мозгальова Н.Г., Новосадова А.А., Лученко О.В., Соколова О.В. Вивчення жанрово-ритмічних особливостей музичних композицій у професійній підготовці майбутнього викладача хореографії. Наук. часопис Націон. пед. університету імені М.П. Драгоманова. 14 (29). К.: НПУ 63-68.
8. Фрицюк В.А., Пахольчак Є.С., Фрицюк В.М. Розвиток мотивації професійного саморозвитку майбутніх бакалаврів хореографії в освітньому середовищі закладу вищої освіти. Наук. часопис Націон. пед. університету імені М.П. Драгоманова. 14 (29). К.: НПУ 77-84